

1. 3. 5.

නිවාපසුතනං

1. එවං මෙ සුතං: එකං සමයං භගවා සාවකජීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තත්ථ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමනෙතසි 'භික්ඛවො'ති. 'භද්දනෙ'ති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චග්ගොසුං. භගවා එතදවොච:

2. ත භික්ඛවෙ තෙවාපිකස්ස නිවාපං නිවරති මිගජාතානං "ඉමං මෙ නිවාපං නිවුතනං මිගජාතා පරිභුඤ්ජනා දීභාසුකා වණණවනෙතා විරං දීභමඤ්ඤානං යාපෙතතු"ති. එවඤ්ච ඛො භික්ඛවෙ තෙවාපිකස්ස නිවාපං නිවරති මිගජාතානං "ඉමං මෙ නිවාපං නිවුතනං මිගජාතා අනුපබ්ඤ්ඤා මුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජෙය්‍යන්ති. අනුපබ්ඤ්ඤා මුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජෙය්‍යන්ති. මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජෙය්‍යන්ති. පමත්තා සමානා යථාකාමකරණීයා භවෙය්‍යන්ති ඉමස්මිං නිවාපෙ"ති.

3. තත්ථ භික්ඛවෙ පඨමා මිගජාතා අමුං නිවාපං නිවුතනං තෙවාපිකස්ස අනුපබ්ඤ්ඤා මුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජෙය්‍ය. තෙ තත්ථ අනුපබ්ඤ්ඤා මුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජෙය්‍ය. මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජෙය්‍ය. පමත්තා සමානා යථාකාමකරණීයා අගෙසුං තෙවාපිකස්ස අමුස්මිං නිවාපෙ. එවං හි තෙ භික්ඛවෙ පඨමා මිගජාතා ත පරිමුච්චිංසු තෙවාපිකස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා.

4. තත්ථ භික්ඛවෙ දුතියා මිගජාතා එවං සම්මතෙතසුං: "ගෙ ඛො තෙ පඨමා මිගජාතා අමුං නිවාපං නිවුතනං තෙවාපිකස්ස අනුපබ්ඤ්ඤා මුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජෙය්‍ය. තෙ තත්ථ අනුපබ්ඤ්ඤා මුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජෙය්‍ය. මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජෙය්‍ය. පමත්තා සමානා යථාකාමකරණීයා අගෙසුං තෙවාපිකස්ස අමුස්මිං නිවාපෙ. එවං හි තෙ පඨමා මිගජාතා ත පරිමුච්චිංසු තෙවාපිකස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. යනුතං මයං සබ්බගො නිවාපභොජනා පටිවිරමෙය්‍යාම, භගභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤායතනාති අජෙක්ඛාගගෙකො¹ විහරෙය්‍යාම"ති. තෙ සබ්බගො නිවාප-භොජනා පටිවිරමෙය්‍ය. භගභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤායතනාති අජෙක්ඛා-ගගෙකො¹ විහරිංසු. තෙසං භිමානං පච්ඡිමෙ මාසෙ තිණ්ණදකසබ්බසෙ අධිමත්තකසිමානං පතෙතා කාශයා භොති. තෙසං අධිමත්තකසිමානං පතතකායානං බලවිරියං පරිහාසි. බලවිරියෙ පරිහිනෙ තමෙව නිවාපං නිවුතනං තෙවාපිකස්ස පච්චාගමිංසු. තෙ තත්ථ අනුපබ්ඤ්ඤා මුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජෙය්‍ය. තෙ තත්ථ අනුපබ්ඤ්ඤා මුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජෙය්‍ය. මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජෙය්‍ය. පමත්තා සමානා යථාකාමකරණීයා අගෙසුං තෙවාපිකස්ස අමුස්මිං නිවාපෙ. එවං හි තෙ භුක්ඛවෙ දුතියාපි මිගජාතා ත පරිමුච්චිංසු තෙවාපිකස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා.

1. අජෙක්ඛාගගෙකො, මජ්ඣ. අජෙක්ඛාගගිකො, PTS.

1. 3. 5.

නිවාප සූත්‍රය

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී: එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්තුවර සමීපයෙහි වූ සේනවත නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසනසේක. එහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'මහණෙනි' යි හික්කුන් ඇමතු සේක. ඒ හික්කුන් 'වහන්සැ' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල වදල සේක:

2. මහණෙනි, නිමවැද්දෙන් (තෘණාදි ගොදුරු කරණ වැද්දෙන්) "මා විසින් වසුල මේ ගොදුරු අනුභව කරන්නා වූ මුවසමුහයෝ දිනා ඇත්තෝ පැහැටත් වුවෝ බොහෝ කලක් යැපෙත්වා" යි (සිතා) මුවසමුහයකට තණ (ඇට) නො වසුරයි. මහණෙනි, තෙව්‍යාපික තෙමේ මුවන් සදහා "මා විසින් වසුල මේ කෙතට මුවසමුහයෝ වැද ගෙන මුසපත් ව බොජුන් අනුභව කෙරෙත්. වැද ගෙන මුසපත් ව බොජුන් අනුභව කරන්නෝ මදයට පැමිණෙන්නාහු ය. මත් වුවෝ ප්‍රමාදයට පැමිණෙන්නාහු ය. ප්‍රමාද වුවෝ මේ නිවාපයෙහි කැමැති සේ කට යුත්තෝ වන්නාහු ය" යි මෙසේ (සිතා) ම තණ වසුරයි.

3. මහණෙනි, ඒ මුවසමුහයන් අතර පලමුවන මුවසමුහයෝ තෙව්‍යාපිකයා විසින් වසුල මේ තණකෙතට වැද මුසපත් වුවෝ තණ කැවූහ. ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කන්නාහු මදයට පැමිණියාහු ය. මත් වුවෝ සිහි නැති විෂට පත් වූහ. සිහි නැති වූවාහු තෙව්‍යාපිකයාගේ මේ තණකොටුවෙහි කැමැති සේ කට යුත්තෝ වූහ. මහණෙනි, මෙසේ ඒ පලමුවන මුවසමුහයෝ තෙව්‍යාපිකයාගේ සෘණිඅනුභාවයෙන් (වසගයෙන්) නො මිදුණාහු ය.

4. මහණෙනි, එහි දී දෙවන මුවසමුහයෝ මෙසේ සිතූහ: "යම් ඒ පලමුවන මුවසමුහයෝ තෙව්‍යාපිකයා විසින් වසුල මේ තණකෙතට වැද මුසපත් වුවෝ තණ කැවූහ. ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කන්නාහු මත් වූවාහු ය. මත් වූවාහු සිහි නැති වූවාහු තෙව්‍යාපිකයාගේ මේ තණකොටුවෙහි දී කැමති සේ කට යුත්තෝ වූහ. මෙසේ ඒ පලමුවන මුව සමුහයෝ තෙව්‍යාපිකයාට වසග විෂමත් නො මිදුණාහු ය. අපි සජීවකාරයෙන් නිවාපගෝඡනයෙන් වැළකෙන්නමු නම්, හය සහිත තණ කැමෙන් වැළකුණමෝ කැලයට වැද වාසය කරන්නෙමු නම්, යෙහෙකැ" යි කියාහි. ඔහු සජීවකාරයෙන් ම නිවාපගෝඡනයෙන් වැළකුණාහ. සිය සහිත වූ පරිභෝගයෙන් වැළකුණෝ වතලාහැබට වැද වාසය කලහ. නිවාසයේ පශ්චිමාසයෙහි තණ හා ජලය විසළී යිය කල්හි ඔවුන්ගේ ශරීරය ඉතා කෘශවට පැමිණිසේ ය. ඉතා කෘශවට පැමිණි ඔවුන්ගේ ශක්තිය පිරිහුණේ ය. ශක්තිය පිරිහුණු කල්හි තෙව්‍යාපිකයාගේ වසුල ඒ තණ කොටුවට ම පෙරලා ආහ. ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කැවූහ. ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කන්නාහු මත් වූහ. මත් වූවාහු සිහි මුලාවට පැමිණියාහු ය. සිහි මුලා වූවාහු තෙව්‍යාපිකයාගේ මේ තණ කොටුවෙහි කැමැති සේ කටයුතු බවට පැමිණියාහු ය. මහණෙනි, මෙසේ ඒ දෙවැනි මුවරැල ද නිවාපිකයාගේ වසගයෙන් නො මිදුණාහ.

5. තත්‍ර භික්ඛවෙ තතියා මිගජාතා එවං සම්චින්නෙත්තං: “යෙ ඛො තෙ පඨමා මිගජාතා අමුං නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජාසු. තෙ තඤ්ඤා අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජාමානා මදං ආපජ්ජාසු. මිත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජාසු. පමිත්තා සමානා යථාකාමකරණියා අහෙත්තං තෙවාපිකස්ස අමුසමිං නිවාපෙ. එවං හි තෙ පඨමා මිගජාතා න පරිමුච්චාසු තෙවාපිකස්ස ඉඤ්ඤාසුභාවා. -

“යෙපි තෙ දුතියා මිගජාතා එවං සම්චින්නෙත්තං: ‘යෙ ඛො තෙ පඨමා මිගජාතා අමුං නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජාසු. තෙ තඤ්ඤා අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජාමානා මදං ආපජ්ජාසු. මිත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජාසු. පමිත්තා සමානා යථාකාමකරණියා අහෙත්තං තෙවාපිකස්ස ඉමුසමිං නිවාපෙ. එවං තෙ පඨමා මිගජාතා න පරිමුච්චාසු තෙවාපිකස්ස ඉඤ්ඤාසුභාවා. යනත්තං මයං සබ්බසො නිවාපභොජනා පටිවිරමෙය්‍යාමි, භයභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤායතනාති අරෙකියාගහෙතියා විහරෙය්‍යාමි’ති. තෙ සබ්බසො නිවාපභොජනා පටිවිරමෙත්තං. භයභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤායතනාති අරෙකියාගහෙතියා විහරෙත්තං. තෙසං ඛිම්මානං පච්ඡිමෙ මාසෙ තිණ්ණදාසං සබ්බසො අභිමිත්තකසිමානං පත්තනා කාසො භොති. තෙසං අභිමිත්තකසිමානං පත්තකාසානං බලවිරයං පරිහාසි. බලවිරයෙ පරිනිතෙ තමෙව නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස පච්චාගමිත්තං. තෙ තඤ්ඤා අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජාසු. තෙ තඤ්ඤා අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජාමානා මදං ආපජ්ජාසු. මිත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජාසු. පමිත්තා සමානා යථාකාමකරණියා අහෙත්තං තෙවාපිකස්ස අමුසමිං නිවාපෙ. එවං හි තෙ දුතියාපි මිගජාතා න පරිමුච්චාසු තෙවාපිකස්ස ඉඤ්ඤාසුභාවා. -

“යනත්තං මයං අමුං නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස උපනිස්සාය ආසයං කප්පෙය්‍යාමි, තත්‍රාසයං කප්පෙතියා අමුං නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස අනුපබ්ඡ් අමුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජාසු, අනුපබ්ඡ් අමුච්ඡිතා භොජනාති. භුඤ්ජාමානා න මදං ආපජ්ජාසු, අමිත්තා සමානා තප්පමාදං ආපජ්ජාසු, අපමිත්තා සමානා න යථාකාමකරණියා හපිස්සාමි තෙවාපිකස්ස අමුසමිං නිවාපෙ”ති. තෙ අමුං නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස උපනිස්සාය ආසයං කප්පෙත්තං. තත්‍රාසයං කප්පෙතියා අමුං නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස අනුපබ්ඡ් අමුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජාසු. තෙ තඤ්ඤා අනුපබ්ඡ් අමුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජාමානා න මදං ආපජ්ජාසු. අමිත්තා සමානා තප්පමාදං ආපජ්ජාසු. අපමිත්තා සමානා න යථාකාමකරණියා අහෙත්තං තෙවාපිකස්ස අමුසමිං නිවාපෙ.

6. තත්‍ර භික්ඛවෙ තෙවාපිකස්ස ච තෙවාපිකපරියාය ච එතදභොසි: ‘සඤ්ඤා නාමෙම තතියා මිගජාතා කෙටුභිනො, ඉඤ්ඤාසුභාවා නාමෙම තතියා මිගජාතා පරජනා. ඉමිඤ්ඤා නාම නිවාපං නිවුත්තං පරිභුඤ්ජන්ති. න ච තෙසං ජාතාම ආගතියං වා ගතියං වා. -

5. මහණෙනි, එහි තුන්වන මූලසමූහයේ මෙසේ සිතූහ: “යම් ඒ පලමුවන මූලසමූහයේ නෙවාපිකයා වපුල ඒ තණකොටුවට වැද මුසපත් වූවාහු හොඳුරු කැවෙව් ද, ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කන්නාහු මත් වූහ. මත් වූවාහු සිහි මුලාවට පැමිණියාහු ය. සිහි මුලා වූවාහු මේ තණකොටුවේ දී නෙවාපිකයා විසින් කැමැති සේ කට යුත්තෝ වූහ. මෙසේ ඒ පලමුවන මූල සමූහයේ නෙවාපිකයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණාහු ය. -

“යම් ඒ දෙවන මූලසමූහ කෙනෙක් මෙසේ සිතූහ ද- ‘යම් ඒ පලමුවන මූලසමූහ කෙනෙක් නෙවාපිකයාගේ මේ තණකොටුවට වැද මුසපත් ව තණ කැවාහු ද, ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කන්නාහු මත් වූවාහු ය. මත් වූවාහු සිහි නැති වූවාහු ය. සිහි නැති වූවාහු නෙවාපිකයාගේ මේ තණකොටුවෙහි කැමැති සේ කට යුත්තෝ වූහ. මෙසේ ඒ පලමුවන මූලසමූහයේ නෙවාපිකයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණාහු ය. අපි තණතෝර්තයෙන් සජ්ජිකාරයෙන් වැලකෙත්-තමු නම්, ගත සහිත තණ කැමෙන් වැලකුණමේ කැලයට වැද වාතය කරන්නෙමු නම්, යෙහෙකැ’ යි. ඔහු සම්පූර්ණයෙන් තණතෝර්තයෙන් වෙන් වූහ. ගතජනක කැමෙන් වැලකුණාහු වතයට වැද වාතය කළහ. නිත්‍යාතයේ අන්තිම මාසයේ තණ හා දිය පියළි හිස කල්හි ඔවුන්ගේ ශරීරය ඉතා කැබලිවට පැමිණියේ ය. කැබලිවට පැමිණි ඔවුන්ගේ ශක්තිය පිරිහුණේ ය. ශක්තිය පිරිහුණු කල්හි ඒ නෙවාපිකයාගේ ඒ තණකොටුවට ම පෙරලා ආහ. ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කැහ. ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කන්නාහු මත් වූහ. මත් වූවාහු සිහි මුලාවට පැමිණියාහු ය. සිහි මුලා වූවාහු මේ තණකොටුවෙහි දී නෙවාපිකයා විසින් කැමැති සේ කට යුත්තෝ වූහ. මෙසේ ඒ දෙවන මූල-සමූහයේ ද නෙවාපිකයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නොමිදුණාහ.

“එහෙයින් අපි නෙවාපිකයාගේ වපුල මේ තණකොටුව ඇසුරු කොට ලඟිත තැනක් පිළියෙල කර ගනිමු නම් යෙහෙකැ යි එහි ලඟිත තැනක් කොට නෙවාපිකයා විසින් වපුල මේ තණකොටුවට නො වැද මුසපත් නො වී තණ කමු. වැද මුසපත් නො වී තණ කමින් වධයට නො පැමිණෙත්තෙමු. මත් නො වුවමෝ සිහිමුලාවට නො පැමිණෙත්තමු, සිහි මුලාවට නො පැමිණියමෝ නෙවාපිකයාගේ මේ තණකොටුවේ දී කැමැති සේ කට යුත්තමෝ නො වන්නෙමුයි”. ඔහු නෙවාපිකයා විසින් වපුල මේ තණකොටුව ඇසුරු කොට එහි ලඟිත තැනක් කොට පිහුන නෙවාපිකයාගේ මේ තණකොටුව ඇසුරු කොට ලඟිත තැනක් කොට වැස ඊට නො වැද නො මුසපත්ව තණ කැහ. ඔහු එහි නො වැද මුසපත් නො වී තණ කන්නාහු මත් නො වූහ. මත් නො වූවාහු සිහි-මුලාවට නො පැමිණියහ. සිහිමුලා නො වූවාහු මේ තණ කොටුවෙහි නෙවාපිකයා විසින් කැමැති සේ කට යුත්තෝ නො වූහ.

6. මහණෙනි, එහි දී නෙවාපිකයාටත් නෙවාපිකයාගේ පිරිසටත් මේවැනි අදහසෙක් විය: මේ තුන්වන මූලසමූහයේ තම කපටියෝ ය. පුත්‍රයු වූ කෙතරුපික කම් ඇත්තෝ ය. සංඛ්‍යා ඇත්තා වූ මේ තුන්වැනි මූලසමූහයේ යක්කු ය. මොහු වපුල තණ ද කත් ඔවුන්ගේ ඊමේන් යාමින් නො ද දනිමු. -

යනන්ත මයං ඉමං නිවාපං නිවුත්තං මගනිති දණ්ඩවාකරාහි¹ සමන්තා සප්පදෙසං අනුපරිවාරෙය්‍යාමි, අප්පෙවිතාම තතියාතං මිගජාතාතං ආසයං පසෙය්‍යාම යත්තෙ ගාහං² ගවෙජ්ජනති. තෙ අමුං නිවාපං නිවුත්තං මගනිති දණ්ඩවාකරාහි සමන්තා සප්පදෙසං අනුපරිවාරෙසුං. අද්දසාසුං ඛො භික්ඛවෙ තෙවාපිකො ව තෙවාපිකපරිසා ව තතියාතං මිගජාතාතං ආසයං යත්තෙ ගාහං අගමිංසු. එමං හි තෙ භික්ඛවෙ තතියාපි මිගජාතා ත පරිමුච්චිංසු තෙවාපිකස්ස ඉද්ධානුභාවා.

7. තත්ත භික්ඛවෙ වතුන්තා මිගජාතා එවං සමවිනෝතසු: “යෙ ඛො තෙ පඨමා මිගජාතා අමුං නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස අනුපබ්ඡ්ඡ මුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජිංසු. තෙ තත්ත අනුපබ්ඡ්ඡ මුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජිංසු. මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජිංසු. පමත්තා සමානා යථාකාමකරණීයා අහෙසුං තෙවාපිකස්ස අමුසමිං නිවාපෙ. එවං හි තෙ පඨමා මිගජාතා ත පරිමුච්චිංසු තෙවාපිකස්ස ඉද්ධානුභාවා. -

“යෙපි තෙ දුතියා මිගජාතා එවං සමවිනෝතසු: ‘යෙ ඛො තෙ පඨමා මිගජාතා අමුං නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස අනුපබ්ඡ්ඡ මුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජිංසු. තෙ තත්ත අනුපබ්ඡ්ඡ මුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජිංසු. මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජිංසු. පමත්තා සමානා යථාකාමකරණීයා අහෙසුං තෙවාපිකස්ස අමුසමිං නිවාපෙ. එවං හි තෙ පඨමා මිගජාතා ත පරිමුච්චිංසු තෙවාපිකස්ස ඉද්ධානුභාවා යෙ පි තෙ දුතියා -පෙ- යනන්ත මයං සබ්බස්සො නිවාපභොජනා පටිවිරමෙය්‍යාම ගගභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤායතනාති අපේක්ඛාගහෙත්වා විහරෙය්‍යාමා’ති තෙ සබ්බස්සො නිවාපභොජනා පටිවිරමිංසු. ගගභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤායතනාති අපේක්ඛාගහෙත්වා විහරිංසු. තෙහං ගිත්ථානං පච්ඡිමේ මාගෙ තිණ්ණාදක-සබ්බගෙ අධිමත්තකසිමානං පතෙතා කායො භොති. තෙසං අධිමත්ත-කසිමානං පතතකායානං බලවිරිගං පරිහාසි. බලවිරිගෙ පරිහිනෙ තමෙව නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස පච්චාගමිංසු. තෙ තත්ත අනුපබ්ඡ්ඡ මුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජිංසු. තෙ තත්ත අනුපබ්ඡ්ඡ මුච්ඡිතා භොජනාති භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජිංසු. මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජිංසු. පමත්තා සමානා යථාකාමකරණීයා අහෙසුං තෙවාපිකස්ස අමුසමිං නිවාපෙ. එවං හි තෙ දුතියාපි මිගජාතා ත පරිමුච්චිංසු තෙවාපිකස්ස ඉද්ධානුභාවා. -

1. දණ්ඩමාගුරාහි, ගහ.

2. ගාහා, ගහ.

අපි චපුල මේ තණකොටුව මගින් වූ දඩු වරදලින් මගත් ප්‍රදේශයක් සහිත කොට වට කරන්නෙමු තම්, මැනව්, යම් තැනෙක ඔහු ග්‍රාහයට (අල්ලා ගැනීමට) පැමිණෙන්නාහු ද, තුන්වන මාසසමූහයන්ගේ ඒ ආශයසංභාව යම් තැනෙක දක්නෙමු නම් යෙහෙකැයි කියා යි. ඔහු චපුල ඒ තණකොටුව මගින් දඩු වරදලින් හාත්පස මගත් ප්‍රදේශයක් සහිත කොට වට කළාහු ය. මහණෙනි, මුවවැද්දෙන් ඔහුගේ පිරිසත් ඒ තුන්වන මුවරැල යම් තැනක ග්‍රාහයට පැමිණියාහු ද, ඒ තුන්වන මුවසමූහයාගේ ආශයසංභාව දුටුවාහු ය. මහණෙනි, මෙසේ ඒ තුන්වන මුවසමූහයෝ මුවවැද්දෙන් සාධාරණතාවයෙන් නො මිදුණාහු ය.

7. මහණෙනි, එහි දී සතරවන මුවසමූහයෝ මෙසේ කලානා කළාහු: “යම් ඒ පලමුවන මුවසමූහයෝ මුවවැද්ද විසින් චපුල මේ තණකොටුවට වැද මුසපත් වූවාහු තණ කැවාහු ද, ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කන්නාහු මත් වූහ. මත් වූවාහු සිහිමුලාවට පැමිණියාහු ය. සිහි-මුලා වූවාහු ඒ තණකොටුවෙහි දී තෙවැනියා විසින් කැමැති සේ කට යුත්තෝ වූහ. මෙසේ ඒ පලමුවන මුවසමූහයෝ මුවවැද්දෙන් සාධාරණතාවයෙන් නො මිදුණාහු ය. -

“යම් ඒ දෙවන මුවසමූහයෝ මෙසේ සිතුවාහු ද ‘යම් ඒ පලමුවන මුවසමූහයෝ තෙවැනියා විසින් චපුල මේ තණකොටුවට වැද මුසපත් ව තණ කැවාහු නම් ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කැවාහු මත් වූවාහු ය. මත් වූවාහු සිහි නැති වූහ. සිහි නැති වූවාහු මේ තණ කොටුවෙහි වැද්ද විසින් කැමැති සේ කටයුත්තෝ වූහ. මෙසේ ඒ පලමුවන මුවසමූහයෝ මුවවැද්දෙන් සාධාරණතාවයෙන් නො මිදුණාහු ය. යම් ඒ දෙවන මුව-සමූහයෝ... ‘අපි මේ තණ කැමෙන් සමුප්‍රණීයෙන් වළකින්නෙමු තම්, හයජතක තණපරිභෝගයෙන් වැළකුණමෝ වනයට වැදී වාසය කරමු තම්, යෙහෙකැ’යි සිතූහ. ඔහු නිවාසභෝජනයෙන් සමුප්‍රර්ණයෙන් වැළකුණාහු ය. හය ජතක තණපරිභෝගයෙන් වැළකුණාහු වනයට වැදී විසූහ. හිමින් සාරමස පිළිබඳ පැටුළමස්හි තණ හා දිය මියලී ගිය කල්හි ඔවුන්ගේ ශරීරය ඉතා කාශබවට පැමිණියේ ය. කාශබවට පැමිණි ඔවුන්ගේ ශක්තිය පිරිහුණේ ය. ශක්තිය පිරිහුණු කල්හි ඒ මුවවැද්දෙන් තණකොටුවට ම පෙරලා ආහ. ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කැහ. ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කන්නාහු මත් වූහ. මත් වූවාහු සිහි-මුලාවට පැමිණියාහු ය. සිහිමුලා වූවාහු මේ තණකොටුවෙහි දී තෙවැනියා විසින් කැමැති සේ කට යුත්තෝ වූහ. මෙසේ ඒ දෙවන මුවසමූහයෝ ද තෙවැනියාගේ සාධාරණතාවයෙන් නො මිදුණාහ. -

“යෙපි තෙ තඤ්ඤා මිගජාතා එවං සමච්ඡන්තසු: ‘යෙ ඛො තෙ පඨමා මිගජාතා අමුං නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජංසු, තෙ තත්ථ අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජංසු. මතතා සමානා පමාදං ආපජ්ජංසු. පමතතා සමානා යථාකාමකරණීයා අහෙත්තං. තෙවාපිකස්ස අමුත්තං නිවාපෙ. එවං හි තෙ පඨමා මිගජාතා න පරිමුච්චංසු තෙවාපිකස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. යෙපි තෙ දුතියා මිගජාතා එවං සමච්ඡන්තසු: යෙ ඛො තෙ පඨමා මිගජාතා අමුං නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජංසු, තෙ තත්ථ අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජංසු. මතතා සමානා පමාදං ආපජ්ජංසු. පමතතා සමානා යථාකාමකරණීයා අහෙත්තං තෙවාපිකස්ස අමුත්තං නිවාපෙ. එවං හි තෙ පඨමා මිගජාතා න පරිමුච්චංසු තෙවාපිකස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. යනුත්ත මයං සබ්බසො නිවාප-භොජනා පටිවිරමෙය්‍යාමි, භග්ගොතා පටිවිරතා අරඤ්ඤායතනාති අරෙක්ඛාගහෙත්වා විහරෙය්‍යාමාහි. තෙ සබ්බසො නිවාපභොජනා පටිවිරමංසු. භග්ගොතා පටිවිරතා අරඤ්ඤායතනාති අරෙක්ඛාගහෙත්වා විහරංසු. තෙසං හිමානං පච්ඡිමේ මාසෙ තිණොදකසබ්බයෙ අභිමතතකසිමානං පතොනා කාලයා භොගී. තෙසං අභිමතතකසිමානං පතතකායානං බලවිරියං පරිහාසි. බලවිරියෙ පරිහිතෙ තමෙව නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස පච්චාගමංසු. තෙ තත්ථ අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජංසු. තෙ තත්ථ අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජංසු. මතතා සමානා පමාදං ආපජ්ජංසු. පමතතා සමානා යථාකාමකරණීයා අහෙත්තං තෙවාපිකස්ස අමුත්තං නිවාපෙ. එවං හි තෙ දුතියාපි මිගජාතා න පරිමුච්චංසු තෙවාපිකස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. ‘යනුත්ත මයං අමුං නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස උපනික්ඛාය ආසයං කප්පෙය්‍යාමි. තත්ත්වයං කප්පෙත්වා අමුං නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජංසාමි. අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජමානා න මදං ආපජ්ජංසාමි. අමතතා සමානා තප්පමාදං ආපජ්ජංසාමි අප්පමතතා සමානා, න යථාකාමකරණීයා භවිස්සාමි තෙවාපිකස්ස අමුත්තං නිවාපෙ’ති. තෙ අමුං නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස උපනික්ඛාය ආසයං කප්පංසි. තත්ත්වයං කප්පෙත්වා අමුං නිවාපං නිවුත්තං තෙවාපිකස්ස අනුපබ්ඡ් චූළිතා භොජනාති භුඤ්ජමානා න මදං ආපජ්ජංසු. අමතතා සමානා තප්පමාදං ආපජ්ජංසු. අප්පමතතා සමානා න යථාකාමකරණීයා අහෙත්තං තෙවාපිකස්ස අමුත්තං නිවාපෙ. තත්ත්ව තෙවාපිකස්ස ච තෙවාපිකපරිසාය ච එතදකොසි. ‘සඤ්ඤා නාමිමේ තඤ්ඤා මිගජාතා කෙට්ඨිතො. ඉද්ධිමන්තසු නාමිමේ තඤ්ඤා මිගජාතා පරජනා. ඉමිඤ්ඤ නාමි නිවාපං නිවුත්තං පරිභුඤ්ජන්ති. න ච තෙසං ජානාමි ආගතිං වා ගතිං වා. යනුත්ත මයං ඉමං නිවාපං නිවුත්තං මහතිහි දණ්ඩවාකරාහි සමන්තා සප්පදෙසං අනුපරිවාරෙය්‍යාමි, අප්පෙවතාමි තඤ්ඤානං මිගජාතානං ආසයං පප්පෙය්‍යාමි යත්තං තෙ ගාහං ගච්ඡෙය්‍යාමි’ති. තෙ අමුං නිවාපං නිවුත්තං මහතිහි දණ්ඩවාකරාහි සමන්තා සප්පදෙසං අනුපරිවාරෙය්‍යං. අද්දසාසු ඛො තෙවාපිකො ච තෙවාපික පරිසා ච තඤ්ඤානං මිගජාතානං ආසයං යත්තං තෙ ගාහං අගමංසු. එවං හි තෙ තඤ්ඤාපි මිගජාතා න පරිමුච්චංසු තෙවාපිකස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. -

“යම් ඒ තෙවන මූලසමූහයෝ වූවාහු ද, ඔහු මෙසේ සිතූහ: යම් ඒ පළමුවන මූලසමූහයෝ තෙව්‍යාපිකයා විසින් වපුල මේ තණකොටුවට වැද මුසපත් වූවාහු තණ කැවාහු ද, ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කන්නාහු මදයට පැමිණියාහු ය. මත් වූවාහු සිහි මූලා වූවාහු මේ තණකොටුවේ දී තෙව්‍යාපිකයා විසින් කැමැති සේ කට යුත්තෝ වූහ. මෙසේ ඒ පළමුවන මූලසමූහයෝ තෙව්‍යාපිකයාගේ වශයට යාමෙන් නො මිදුණාහ. - යම් ඒ දෙවන මූලසමූහයෝ... අපි මේ තණ කැමෙන් සම්පූර්ණයෙන් වැලකෙන්නෙමු නම්, භයජනක තෘණපරිභෝගයෙන් වැලකුණමෝ වනයට වැදී මාසය කරන්නෙමු නම්, යෙහෙකැයි ඔහු තණ කැමෙන් සම්පූර්ණයෙන් වැලකුණාහ. භයජනක තෘණපරිභෝගයෙන් වැලකුණාහු වනයට වැද විසූහ. සිමත් සාරමස පිළිබඳ පැහැරමස්සි තණ හා දිය පියළි ගිය කල්හි ඔවුන්ගේ ශරීරය ඉතා කාශ බවට පැමිණියේ ය. කාශබවට පැමිණි ඔවුන්ගේ ශක්තිය පිරිහුණේ ය. ශක්තිය පිරිහුණු කල්හි තෙව්‍යාපිකයා විසින් වපුල ඒ තණකොටුවට ම පෙරලා ආහ. ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කැහ. ඔහු එහි වැද මුසපත් ව තණ කන්නාහු මදයට පැමිණියාහු ය. මත් වූවාහු සිහි මූලාබවට පැමිණියාහු ය. සිහි මූලා වූවාහු මේ තණකොටුවේ දී තෙව්‍යාපිකයා විසින් කැමැති සේ කට යුත්තෝ වූහ. මෙසේ ඒ දෙවන මූලසමූහයෝ තෙව්‍යාපිකයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණාහ. - අපි තෙව්‍යාපිකයා විසින් වපුල ඒ තණකොටුව ඇසුරු කොට ආශයසථානයක් කරන්නෙමු නම්, යෙහෙකැයි එහි ආශයසථානයක් කොට තෙව්‍යාපිකයා විසින් වපුල ඒ තණකොටුවට නො වැද මුසපත් නො වූවාහු තණ කන්නෙමු. නො වැද නො මුසපත් ව තණ කන්නමෝ මදයට නො පැමිණෙන්නෙමු. මදයට නො පැමිණියමෝ සිහි මූලාබවට නො පැමිණෙන්නෙමු. එහි මූලාබවට නො පැමිණියමෝ ඒ තණකොටුවේ දී තෙව්‍යාපිකයා විසින් කැමැති සේ කට යුත්තමෝ නො වන්නෙමු” කියා ගි. ඔහු තෙව්‍යාපිකයා විසින් වපුල ඒ තණකොටුව ඇසුරු කොට ආශයසථානයක් කලහ. එහි ආශයසථානයක් කොට තෙව්‍යාපිකයා විසින් වපුල ඒ තණකොටුවට නො වැද මුසපත් නො වී තණ කන්නාහු මත් නො වූහ මත් නො වූවාහු සිහි මූලාබවට නො පැමිණියහ. සිහි මූලාබවට නො පැමිණියාහු මේ තණකොටුවෙහි දී තෙව්‍යාපිකයා විසින් කැමැති සේ කට යුත්තෝ නො වූහ. එහිදී තෙව්‍යාපිකයා - වත් ඔහුගේ පිරිසටත් මේ අදහස විය: ‘මේ තුන්වැනි මූල සමූහයෝ කපටියෝ ය. සිත් මුණු භෙදාපිකයෝ ය සංඛිමතුන් වැනි මේ තුන්වැනි මූලසමූහයෝ යක්කු ය. මොහු මේ වපුල තණකොටුව කත්. ඔවුන්ගේ ඊමක් හෝ යැමක් නො දනිමු. අපි වපුල මේ කොටුව මහත් දඬු වරදැලින් හාත්පස මහත් ප්‍රදේශයක් සහිත කොට වට කරන්නෙමු නම් ඉතා යෙහෙක. ඒ තුන්වන මූලසමූහයෝ යම් තැනක අසු කර ගැනීමට පැමිණෙන්නාහු ද, ඒ තුන්වන මාසසමූහයන්ගේ ආශයසථානය දකින්නෙමු නම් යෙහෙකැයි කියා ගි. ඔහු වපුල ඒ තණබිම හාත්පස මහත් ප්‍රදේශයක් සහිත කොට මහත් වූ දඬු වරදැලින් වට කලාහු ය. තෙව්‍යාපිකයා ද තෙව්‍යාපික පිරිස ද තුන්වන ඒ මූලසමූහයෝ යම් තැනක දී හසු කර ගැනීමට පැමිණියාහු ද, එ තුන්වන මූලසමූහයන්ගේ ආශය සථානය දුටහ මෙසේ ඒ තුන්වන මූලසමූහයෝ තෙව්‍යාපිකයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණාහ -

“යනනුත මයං යත්ථ අගති තෙවාපිකස්ස ච තෙවාපිකපරිසාය ච, තත්තාසයං කප්පයාමි, තත්තාසයං කප්පෙතිං අමුං නිවාපං නිවුතතං තෙවාපිකස්ස අනනුපබ්ඡ් අමුච්ඡිතා භොජනාති භුක්ඛ්ඤ්ඤාම, අනනුපබ්ඡ් අමුච්ඡිතා භොජනාති භුක්ඛ්ඤ්ඤාමා න මදං ආපජ්ඣස්සාම, අමතතා සමානා තප්පමාදං ආපජ්ඣස්සාම, අප්පමතතා සමානා න යථාකාමකරණීයා භවිස්සාම තෙවාපිකස්ස අමුං නිවාපො”ති. තෙ යත්ථ අගති තෙවාපිකස්ස ච තෙවාපිකපරිසාය ච තත්තාසයං කප්පෙතිං. තත්තාසයං කප්පෙතිං අමුං නිවාපං නිවුතතං තෙවාපිකස්ස අනනුපබ්ඡ් අමුච්ඡිතා භොජනාති භුක්ඛ්ඤ්ඤාම. තෙ තත්ථ අනනුපබ්ඡ් අමුච්ඡිතා භොජනාති භුක්ඛ්ඤ්ඤාමා න මදං ආපජ්ඣස්සාම. අමතතා සමානා තප්පමාදං ආපජ්ඣස්සාම. අප්පමතතා සමානා න යථාකාමකරණීයා අහෙසුං තෙවාපිකස්ස අමුසමිං නිවාපො.

8 තත්ත භික්ඛවෙ තෙවාපිකස්ස ච තෙවාපිකපරිසාය ච එතදභොගි: “සඨස්ස නාමිමෙ චතුත්ථා මිගජාතා කෙට්ඨිතො. ඉද්ධිමනතස්ස නාමිමෙ චතුත්ථා මිගජාතා පරජතා. ඉමිඤ්ච නාම නිවාපං නිවුතතං පරිභුක්ඛ්ඤ්ඤාති. න ච තෙසං ජාතාම ආගතිං වා ගතිං වා. යනනුත මයං ඉමං නිවාපං නිවුතතං මහතීහි දුණ්ඛවාකරාහි සමනතා සප්පදෙසං අනුපරිවාරෙය්‍යාම අප්පෙචතාම චතුත්ථාතං මිගජාතාතං ආසයං පසෙසය්‍යාම යත්ථ තෙ ගාහං ගචෙජ්ඣස්ස”ති. තෙ අමුං නිවාපං නිවුතතං මහතීහි දුණ්ඛවාකරාහි සමනතා සප්පදෙසං අනුපරිවාරෙසුං. තෙව ඛො භික්ඛවෙ අද්දසාසුං තෙවාපිකො ච තෙවාපිකපරිසා ච චතුත්ථාතං මිගජාතාතං ආසයං යත්ථ තෙ ගාහං ගචෙජ්ඣස්සං.

තත්ත භික්ඛවෙ තෙවාපිකස්ස ච තෙවාපිකපරිසාය ච එතදභොගි: “සථෙ ඛො මයං චතුත්ථා මිගජාතෙ සථෙට්ඨස්සාම, තෙ සථෙට්ඨා අඤ්ඤෙ සථෙට්ඨස්සාති. තෙපි සථෙට්ඨා අඤ්ඤෙ සථෙට්ඨස්සාති. එවං ඉමං නිවාපං නිවුතතං සබ්බෙසා මිගජාතා රිඤ්ඤිස්සාති. යනනුත මයං චතුත්ථා මිගජාතෙ අජ්ඣුප්පකෙට්ඨස්සාමා”ති. අජ්ඣුප්පකම්පු ඛො භික්ඛවෙ තෙවාපිකො ච තෙවාපිකපරිසා ච චතුත්ථා මිගජාතෙ. එවං හි තෙ භික්ඛවෙ චතුත්ථා මිගජාතා පරිද්වෙසි සු තෙවාපිකස්ස ඉද්ධානුතවා.

9. උපමා ඛො මෙ අයං භික්ඛවෙ කතා අත්ථස්ස පිඤ්ඤාපනාය. අයඤ්ඤෙත්ථ¹ අත්ථො: නිවාපොති ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චනනතං කාමගුණාතං අධිවචනං. තෙවාපිකොති ඛො භික්ඛවෙ මාරසෙය්‍යතා පාපිමතො අධිවචනං. තෙවාපිකපරිසාති ඛො භික්ඛවෙ මාරපරිසායෙතා අධිවචනං. මිගජාතාති ඛො භික්ඛවෙ සමණ්ඩ්‍රාග්ගිණිතො අධිවචනං.

10. තත්ත භික්ඛවෙ පඨමා සමණ්ඩ්‍රාග්ගිණි අමුං නිවාපං නිවුතතං මාරස්ස අමුති ච ලොකාමිසාති අනුපබ්ඡ් මුච්ඡිතා භොජනාති භුක්ඛ්ඤ්ඤාම. තෙ තත්ථ අනුපබ්ඡ් මුච්ඡිතා භොජනාති භුක්ඛ්ඤ්ඤාමා මදං ආපජ්ඣස්සාම -

1. අයඤ්ඤෙත්ථ, ස්‍යා: PTS.

“යම් තැනෙක්හි තෙවාපිකයාගේ ද තෙවාපිකපිරිසගේ ද ගමන් නොවේ ද, අපි එහි ආශයසානයක් කරන්නෙමු. එහි ආශයසානයක් කොට තෙවාපිකයා වපුල මේ තණකොටුවට නො වැද මුසපත් නො වී තණ කන්නෙමු. නො වැද මුසපත් නො වී තණ කන්නමෝ මදයට පත් නො වන්නෙමු. මත් නො වුවමෝ සිහිමුලාබවට නො පැමිණෙන්නෙමු. සිහි මුලා නො වුවාහු මේ තණ කොටුවේ දී තෙවාපිකයා විසින් කැමැති සේ කට යුත්තමෝ නො වන්නෙමු තම් යෙහෙකැ”යි සිතා යම් තැනෙක තෙවාපිකයාගේත් තෙවාපිකපිරිසගේත් ගමන් නොවේ ද, ඔහු එහි ආශයසානයක් කළාහු ය. එහි ආශය සානයක් කොට තෙවාපිකයා වපුල මේ කොටුවට නො වැද නො මුසපත් ව ගොදුරු කෑහ. ඔහු එහි නො වැද නො මුසපත් ව ගොදුරු කන්නාහු මදයට පත් නො වූහ. මත් නො වුවාහු සිහිමුලාබවට පත් නො වූහ. නො මුලා වුවාහු මේ තිවාපයෙහි තෙවාපිකයා විසින් කැමැති සේ කට යුත්තෝ නො වූහ.

8. මහණෙනි, එහි දී තෙවාපිකයාටත් තෙවාපික පිරිසටත් මේ අදහස විය: “මේ සතර වැනි මුවසමුහයෝ කපටියෝ ය. හික්මුණු කෙරෙහිකයෝ ය. මේ සතර වන මුව සමුහයෝ සංඛ්‍යාමතූන් වැනි යක්කු ය. වපුල මේ තණකොටුව කත්. ඔවුන්ගේ ඊම හෝ යාම නො ද දනිමු. අපි වපුල මේ තණකොටුව මහත් වූ දඬු වරදුලින් භාත්පස මහත් ප්‍රදේශයක් සහිත කොට වට කරන්නෙමු තම් යෙහෙක. යම් තැනෙක්හි ඒ මාගසමුහයෝ අහු කර ගැනීමට පැමිණෙන්නාහු ද, මේ සතර වන මුව සමුහයන්ගේ ඒ ආශයසානය දක්නෙමු තම් ඉතා මැනව්” කියා සි. ඔහු ඒ වපුල තණකොටුව මහත් වූ දඬු වරදුලින් භාත්පස මහත් ප්‍රදේශයක් සහිත කොට වට කළහ. මහණෙනි, ඒ තෙවාපිකයාත් තෙවාපික පිරිසත් යම් තැනක ඒ මුවසමුහයෝ ග්‍රාහයට පැමිණෙන්නාහු තම්, සතර වැනි මාගසමුහයන්ගේ ඒ ආශයසානය නො ම දුටහ.

මහණෙනි, එහි තෙවාපිකයාට ද තෙවාපික පිරිසට ද මේ අදහස විය: “ඉදින් වතාහි අපි සතර වන මුවසමුහයන් ගවන්තෙමු තම්, ගවන ලද ඔහු අත්‍යයන් ගවන්තාහ. ගවන ලද ඔහු ද අත්‍යයන් ගවන්තාහ. එසේ ඇති කල්හි මුවසමුහයෝ වපුලා වූ මේ තණකොටුව හිස් කෙරෙත්. අපි සතර වන මුවසමුහයන් කෙරෙහි මැදහත් වෙමු තම් යෙහෙක” යනු සි. මහණෙනි, තෙවාපිකයාත් තෙවාපිකපිරිසත් සතර වන මුවසමුහයන් කෙරෙහි මධ්‍යස්ථ වුවාහු ය. මහණෙනි, මෙසේ වතාහි සතරවැනි මුවසමුහයෝ තෙවාපිකයාගේ සංඛ්‍යානුග්‍රාහයෙන් මිදුණාහු ය.

9. මහණෙනි, අවිය භූගච්ඡි පිණිස මා විසින් මේ උපමාව කරණ ලදු. මේ මෙහි අර්ථය: මහණෙනි, ‘තිවාප’ යනු පස්කම්ගුණයන්ට මේ තමෙකි. මහණෙනි, ‘තෙවාපික’ යනු පව්වු මාරයාට මේ තමෙකි. මහණෙනි, ‘තෙවාපිකපිරිස’ යනු මාරපිරිසට මේ තමෙකි. මහණෙනි, ‘මුව සමුහය’ යනු ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට මේ තමෙකි.

මහණෙනි, පලමුවන මහණ බමුණෝ මාරයා විසින් වපුල ඒ තණකොටුව වූ පඤ්චකාමයන්ට වැදී මුසපත් වුවාහු කාමගුණ තමැති බොජුන් අනුභව කළහ. ඔහු එහි පිවිස මුසපත්ව පස්කම් බොජුන් අනුභවකළාහු මත් වූහ.

මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජංසු. පමත්තා සමානා යථාකාමකරණීයා අනෙත්තං මාරස්ස අමුසමිං නිවාපෙ අමුසමිඤ්ඤ ලොකාමිසෙ. එවං හි තෙ භික්ඛවො පඨමා සමණ්ඩාගමිණා න පරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. සෙය්‍යථාපි තෙ භික්ඛවො පඨමා මිගජානා, තථුපමෙ අහං ඉමෙ පඨමෙ සමණ්ඩාගමිණෙ වදාමි.

10. තත්‍ර භික්ඛවො දුතියා සමණ්ඩාගමිණා එවං සමවිනේනත්තං: “යෙ ඛො තෙ පඨමා සමණ්ඩාගමිණා අමුං නිවාපං නිවුත්තං මාරස්ස අමුති ව ලොකාමිසාති අනුපබ්ජ් මුච්ඡිතා භොජනානි භුඤ්ජංසු, තෙ තත් අනුපබ්ජ් මුච්ඡිතා භොජනානි භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජංසු. මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජංසු. පමත්තා සමානා යථා කාමකරණීයා අනෙත්තං මාරස්ස අමුසමිං නිවාපෙ අමුසමිඤ්ඤ ලොකාමිසෙ. එවං හි තෙ පඨමා සමණ්ඩාගමිණා න පරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. යනත්ත මයං සබ්බස්ස නිවාපභොජනා ලොකාමිසා පටිවිරමය්‍යාමි, භයභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤායතනානි අපේක්ඛාගහෙත්වා¹ විහරෙය්‍යාමා”ති. තෙ සබ්බස්ස නිවාපභොජනා ලොකාමිසා පටිවිරමංසු. භයභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤාය-තනානි අපේක්ඛාගහෙත්වා¹ විහරිංසු. තෙ තත් සංකහකඛාපි අනෙත්තං, සාමාක හකඛාපි අනෙත්තං, තිවාරහකඛාපි අනෙත්තං, දද්දුලහකඛාපි අනෙත්තං, හටහකඛාපි අනෙත්තං, කණ්හකඛාපි අනෙත්තං, ආමාමහකඛාපි අනෙත්තං, පිඤ්ඤාකහකඛාපි අනෙත්තං, තිණ්හකඛාපි අනෙත්තං, ගොමයහකඛාපි අනෙත්තං, චතමුලඵලාභාරා යාපෙත්තං පච්චතඵලභොජ්. තෙසං හිමනානං පච්ඡිමෙ මාසෙ තිණොදකයඛබ්බෙ අභිමත්තකසිමානං පතතා කාසො භොති, තෙසං අභිමත්තකසිමානං පතතකායානං බලවිරිභං පරිහාසි. බලවිරිභෙ පරිහිතෙ චෙතොවිමුත්ති පරිහාසි. චෙතොවිමුත්තියා පරිහිතාය තමෙව නිවාපං නිවුත්තං මාරස්ස පච්චාගමිංසු තාති ව ලොකාමිසාති. තෙ තත් අනුපබ්ජ් මුච්ඡිතා භොජනානි භුඤ්ජංසු. තෙ තත් අනුපබ්ජ් මුච්ඡිතා භොජනානි භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජංසු. මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජංසු. පමත්තා සමානා යථාකාමකරණීයා අනෙත්තං මාරස්ස අමුසමිං නිවාපෙ අමුසමිඤ්ඤ ලොකාමිසෙ. එවං හි තෙ භික්ඛවො දුතියාපි සමණ්ඩාගමිණා න පරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. සෙය්‍යථාපි තෙ භික්ඛවො දුතියා මිගජානා තථුපමෙ අහං ඉමෙ දුතියෙ සමණ්ඩාගමිණෙ වදාමි.

11. තත්‍ර භික්ඛවො තතියා සමණ්ඩාගමිණා එවං සමවිනේනත්තං: “යෙ ඛො තෙ පඨමා සමණ්ඩාගමිණා අමුං නිවාපං නිවුත්තං මාරස්ස අමුති ව ලොකාමිසාති -පෙ- එවං හි තෙ පඨමා සමණ්ඩාගමිණා න පරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. යෙපි තෙ දුතියා සමණ්ඩාගමිණා එවං සමවිනේනත්තං-

1. අපේක්ඛාගහෙත්වා, මජ්ඣ. න්‍යා. අපේක්ඛාගහිත්වා, PTS.

මේ වුවාහු සිහි නැති බවට පැමිණියාහු මාරයාගේ මේ තණ කෙතෙහි මේ ලොකාමිසයෙහි මාරයා විසින් කැමති පරිදි කළ යුත්තෝ වූහ. මහණෙනි, මෙසේ ඒ පළමුවන මහණ බමුණෝ මාරයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණහ. මහණෙනි, පළමුවන මුව සමූහයෝ යම්සේ ද, මේ පළමුවන මහණ බමුණන් එබඳු උපමා ඇත්තවුනැයි කියමි.

10. මහණෙනි, එහි දී දෙවන මහණ බමුණෝ මෙසේ සිතූහ: “යම් ඒ පළමුවන මහණ බමුණු කෙතෙක් මාරයා විසින් වජ්‍රල මේ පඤ්චකාම ගුණ තමැති තිවාපයට වැද මුසපත් වුවාහු පස්කම් බොජුන් වැළඳුවාහු නම් ඔහු එහි වැද මුසපත් වුවාහු පස්කම්බොජුන් වළඳන්නාහු මදයට පැමිණියහ. මත් වුවාහු සිහි නැති බවට පැමිණියහ. සිහි නැති බවට පැමිණියාහු මාරයාගේ තණකොටුව වූ මේ පඤ්චකාමයෙහි මාරයා විසින් කැමැති සේ කට යුත්තෝ වූහ. මෙසේ ඒ පළමුවන මහණ බමුණෝ මාරයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණහ. අපි මේ පස්කම් ගුණ තමැති ලෝකාමිස තිවාපගෝඡනයෙන් ගැම අතින් ම වෙන් වන්නෙමු නම්, හසජතක පඤ්චකාම ගෝභයෙන් වෙන් වුවමෝ වනයන්ට වැද වාසය කරන්නෙමු නම් මැනව්” කියා යි. ඔහු තිවාපගෝඡනය වූ ලොකාමිසයෙන් හැමලෙසින් වෙන් වුවාහු හසජතක පඤ්චකාමපරිභෝගයෙන් වෙන් වුවාහු වනයන්ට වැද විසූහ. ඔහු එහි දී පලා කන්නෝ ද වූහ. අමු බුදින්නෝ ද වූහ. හුරැගැල් අනුභව කරන්නෝ ද වූහ. සම්කසව අනුභව කරන්නෝ ද වූහ. ලාචු අනුභව කරන්නෝ ද වූහ. කුචු අනුභව කරන්නෝ ද වූහ. දඹුබත් කන්නෝ ද වූහ. පුතක්කු අනුභව කරන්නෝ ද වූහ. තණ අනුභව කරන්නෝ ද වූහ. ගොම් අනුභව කරන්නෝ ද වූහ. වනමුල්පල අභාර කොට ඇත්තාහු සංයංසකිනඵල අනුභව කරන්නෝ කය පැවැත්වූහ. හිමත්සාරමස පිළිබඳ පැහැළු මසෙහි තණ දිය තැති වූ කල්හි ඔවුන්ගේ ශරීරය ඉතා කෘශ බවට පැමිණියේ මේ. ඉතා වැරැණු බවට පැමිණී කය ඇති ඔවුන්ගේ ශක්තිය පිරිහුණේ ය. ශක්තිය පිරිහුණු කල්හි ‘වෙනෙහි වෙසෙමු’ යි උපන් අදහස පිරිහුණේ ය. විතතවිමුක්තිය පිරිහුණු කල්හි මාරයා විසින් වජ්‍රල තණකොටුව වැනි ඒ පඤ්චකාමගුණයන්ට පෙරලා ආහ. ඔහු එහි වැද මුසපත් ව පස්කම් බොජුන් අනුභව කළහ. ඔහු එහි වැද මුසපත් ව පස්කම්බොජුන් අනුභව කරන්නාහු මදයට පැමිණියාහු ය. මදයට පැමිණියාහු සිහි නැති බවට පැමිණියහ සිහි නැති බවට පැමිණියාහු මාරයාගේ මේ තණකොටුව වූ පඤ්චකාමගුණිකතිවාපයෙහි මාරයා විසින් කැමැති සේ කළ යුත්තෝ වූහ. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි ඒ දෙවන මහණ බමුණෝ මාරයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණහ. මහණෙනි, දෙවන මුවසමූහයෝ යම් සේ ද, මේ දෙවන මහණබමුණන් එබඳු උපමා ඇත්තවුනැයි කියමි.

11. මහණෙනි, එහි දී තුන් වන මහණ බමුණෝ මෙසේ සිතූහ: “යම් ඒ පළමුවන මහණ බමුණෝ මාරයා විසින් වජ්‍රල වූ මේ තණ කොටුව වූ මේ ලොකාමිසයන්ට ... මෙසේ ඒ පළමුවන මහණ බමුණෝ මාරයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණහ. යම් ඒ දෙවන මහණබමුණෝ වූහ ද, ඔහු මෙසේ සිතූහ: -

“යෙ ඛො තෙ පඨමා සමණ්ඛායමිණෝ අමුං නිවාපං නිවුතතං මාරස්ස අමුනි ච ලොකාමිසානි අනුපබ්ජ් -පෙ- එවං හි තෙ පඨමා සමණ්ඛායමිණෝ න පරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉද්ධානුභාවා. යනනුත මයං සබ්බසො නිවාපභොජනා ලොකාමිසා පටිවිරමෙය්‍යාම, භයතොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤායතනානි අරේකාගහෙව්‍යා විහරෙය්‍යාමා’ති. තෙ සබ්බසො නිවාපභොජනා ලොකාමිසා පටිවිරමිංසු. තෙ තත්ථ සාකහකකාපි අහෙද්දං, සාමාකහකකාපි අහෙද්දං, නිවාරහකකාපි අහෙද්දං, දද්දුලහකකාපි අහෙද්දං. හටහකකාපි අහෙද්දං, කණ්හකකාපි අහෙද්දං, ආලාමහකකාපි අහෙද්දං, පිඤ්ඤාකහකකාපි අහෙද්දං, නිණ්හකකාපි අහෙද්දං, ගොමයහකකාපි අහෙද්දං, චතමුලඵලාහාරා යාපෙද්දං පච්ඤාඵලභොජී. තෙසං හිම්‍යානං පච්ඡිමෙ මාසෙ නිණ්ණාදක- සබ්බසෙ අභිමතතකසිමානං පතතා කායො හොති. තෙසං අභිමතත- කසිමානං පතතකායානං බලවිරියං පරිහාසි. බලවිරියෙ පරිහිනෙ වෙතොවිමුතතිසා පරිහිතාය තමෙව නිවාපං නිවුතතං මාරස්ස පච්චාගමිංසු කානි ච ලොකාමිසානි. තෙ තත්ථ අනුපබ්ජ් මුච්ඡිතා භොජනානි භුඤ්ජිංසු. තෙ තත්ථ අනුපබ්ජ් මුච්ඡිතා භොජනානි භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජිංසු. මතතා සමානා පමාදං ආපජ්ජිංසු. පමතතා සමානා යථාකාමකරණීයා අහෙද්දං මාරස්ස අමුයමිං නිවාපෙ අමුයමිඤ්ච ලොකාමිසෙ. එවං හි තෙ දුතියාපි සමණ්ඛායමිණෝ න පරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉද්ධානුභාවා. ‘යනනුත මයං අමුං නිවාපං නිවුතතං මාරස්ස අමුනි ච ලොකාමිසානි උපනිස්සාය ආසයං කප්පෙය්‍යාම, තත්‍රායයං කප්පෙව්‍යා අමුං නිවාපං නිවුතතං මාරස්ස අමුනි ච ලොකාමිසානි අනුපබ්ජ් අමුච්ඡිතා භොජනානි භුඤ්ජිස්සාම, අනුපබ්ජ් අමුච්ඡිතා භොජනානි භුඤ්ජමානා න මදං ආපජ්ජිස්සාම, අමතතා සමානා තප්පමාදං ආපජ්ජිස්සාම, අප්පමතතා සමානා න යථාකාමකරණීයා භවිස්සාම මාරස්ස අමුයමිං නිවාපෙ අමුයමිඤ්ච ලොකාමිසෙ’ති. තෙ අමුං නිවාපං නිවුතතං මාරස්ස අමුනි ච ලොකාමිසානි උපනිස්සාය ආසයං කප්පෙය්‍යාම. තත්‍රායයං කප්පෙව්‍යා අමුං නිවාපං නිවුතතං මාරස්ස අමුනි ච ලොකාමිසානි අනුපබ්ජ් අමුච්ඡිතා භොජනානි භුඤ්ජිංසු. තෙ තත්ථ අනුපබ්ජ් අමුච්ඡිතා භොජනානි භුඤ්ජමානා න මදං ආපජ්ජිංසු. අමතතා සමානා තප්පමාදං ආපජ්ජිංසු. අප්පමතතා සමානා න යථාකාමකරණීයා අහෙද්දං මාරස්ස අමුයමිං නිවාපෙ අමුයමිඤ්ච ලොකාමිසෙ. අපි ච ඛො එවං දිට්ඨිකා අහෙද්දං: ‘යස්සතො ලොකො ඉතිපි, අසස්සතො ලොකො ඉතිපි, අනතවා ලොකො ඉතිපි, අනතතවා ලොකො ඉතිපි; තං ජිවං තං සරීරං ඉතිපි, අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරීරං ඉතිපි, හොති තථාගතො පරමමණො ඉතිපි, න හොති තථාගතො පරමමණො ඉතිපි, තෙව හොති න න හොති තථාගතො පරමමරණො ඉතිපි -

“යම් ථෙ පළමුවන මහණබමුණෝ මාරයා විසින් වපුල ඒ නිවාපය වූ පඤ්චකාමගුණයන්ට වැද... මෙසේ ඒ පළමුවන මහණබමුණෝ මාරයාගේ සාධ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණහ. ‘අපි හැම අතින් ම ලෝකාමිසයනිවාප හෝජනයෙන් වෙන් වන්නෙමු නම්, හයජතක පඤ්චකාමපරිහොගයෙන් වෙන් වී වනයන්ට වැද වාසය කරන්නෙමු නම් යෙහෙක’ කියා සි. ඔහු ලෝකාමිසයනිවාපහෝජනයෙන් වෙන් වූහ. හයජතක පඤ්චකාම පරිහොගයෙන් වෙන් වූවාහු වනයට වැදී වාසය කළහ ඔහු එහි දී පලා කන්නෝත් වූහ. අමු බුද්ධින්නෝත් වූහ. හුරුහැල් අනුභව කරන්නෝත් වූහ. තමකසට අනුභව කරන්නෝත් වූහ. ලහවු අනුභව කරන්නෝත් වූහ. කුඩු අනුභවකරන්නෝත් වූහ. දඹුබත් අනුභව කරන්නෝත් වූහ. මුරුවට අනුභව කරන්නෝත් වූහ. තණ අනුභව කරන්නෝත් වූහ. ගොම අනුභව කරන්නෝත් වූහ. වනමුල් පල අහර කොට ඇත්තාහු ස්වයංපතිතඵල අනුභව කරණසුදු ව කස පැවැත්වූහ. ගිමන්සාරමස පිළිබඳ පැහැරවීමකි තණ දිය සිදුණු කල්හි ඔවුන්ගේ ශරීර ඉතා කාශබවට පැමිණියේ වේ. ඉතා කාශ බවට පැමිණී කස ඇති ඔවුන්ගේ ශක්තිය පිරිහුණේ ය. ශක්තිය පිරිහුණු කල්හි ‘වෙනෙහි වෙහෙමු’ යි යන අදහස පිරිහුණේ ය. විතතවිමුක්තිය පිරිහුණු කල්හි මාරයා විසින් වපුල තණ කොටුව වූ ඒ ලෝකාමිස නිවාපයට පෙරලා ආහ. ඔහු එහි වැද මුසපත් ව පස්කම්-බොජුන් අනුභව කළහ. ඔහු එහි වැද මුසපත් ව ලොකාමිසය අනුභව කරන්නාහු මත් වූහ. මත් වූවාහු සිහි නැතිබවට පැමිණියහ. සිහි නැති බවට පැමිණියාහු මාරයාගේ මේ ලෝකාමිසයනිවාපයෙහි කැමැති සේ කළ යුත්තෝ වූහ. මෙසේ ඒ දෙවන මහණබමුණෝ මාරයාගේ සාධ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණහ. ‘අපි මාරයා වපුල මේ නිවාපය වූ ලෝකාමිසයන් ඇසුරු කොට ආශයස්ථානයක් කරන්නෙමු නම්, එහි ආශයස්ථානයක් කොට වැස මාරයා විසින් වපුල නිවාපය වූ ඒ ලෝකාමිසයන්ට නො වැද නො මුසපත් ව ලෝකාමිසහෝජන අනුභව කරන්නෙමු නම්, නො වැද මුසපත් නො වී පස්කම් බොජුන් වළඳන්නමෝ මත් නොවන්නෙමු නම්, නො මත්වුවමෝ ප්‍රමාදයට නො පැමිණෙන්නෙමු නම්, සිහි නැති බවට නො පැමිණෙන්නෙමු නම්, සිහි නැති බවට නො පැමිණියමෝ නිවාපය වූ මේ ලෝකාමිසයෙහි මාරයා විසින් කැමැති සේ කට යුත්තමෝ නො වන්නමෝ නම් යෙහෙකැ’ යි කියා සි. ඔහු මාරයා වපුල මේ නිවාපය වූ මේ ලෝකාමිසයන් ඇසුරු කොට ආශයස්ථානයක් කලාහු. එහි ආශයස්ථානයක් කොට මාරයා විසින් වපුල නිවාප වූ මේ ලෝකාමිසයන්ට නො වැද මුසපත් නො වූවාහු පස්කම් බොජුන් අනුභව කළහ. ඔහු එහි නො වැද මුසපත් නො වී පස්කම්ගුණ බොජුන් බුද්ධින්නාහු මත් නො වූහ. මත් නො වූවාහු සිහි නැති බවට නො පැමිණියාහු ය. නො පමා වූවාහු මාරයාගේ මේ නිවාපය වූ මේ ලෝකාමිසයෙහි කැමැති සේ කට යුත්තෝ නො වූහ. එහෙකුදු වුවත් ‘ලෝකය ශාශ්වතය කියා ද, ලෝකය අශාශ්වත ය යි කියා ද, ලෝකය කෙළවරක් ඇත්තේ ය කියා ද, ලෝකය කෙළවරක් නැත්තේ ය කියා ද, ඒ ජීවය, ඒ ශරීරය යි කියා ද, ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ යි කියා ද, ගත්තියා මරණින් මතු වන්නේ ය කියා ද, ගතකියා මරණින් මතු වන්නේත් වේ, නො වන්නේත් වේ කියා ද, ගත්තියා මරණින් මතු නොවී වෙයි, නො වන්නේත් නො වෙයි කියා ද, මෙවැනි දෑටි ඇත්තෝ වූහ.

එවං හි තෙ භික්ඛවෙ තතියාපි සමණ්ණාගමිණා න පරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. සෙය්‍යථාපි තෙ භික්ඛවෙ තතියා භිගජාතා නථුපමෙ අහං ඉමෙ තතියෙ සමණ්ණාගමිණෙ වදාමි.

12. තත්‍ර භික්ඛවෙ චතුස්ථා සමණ්ණාගමිණා එවං සමවිනෝතසු: “යෙ ඛො තෙ පඨමා සමණ්ණාගමිණා අමුං නිවාපං නිවුතනං මාරස්ස [අමුති ච ලොකාමිසාති අනුපබ්ජ්] -පෙ- එවං හි තෙ පඨමා සමණ්ණාගමිණා න පරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. යෙපි තෙ දුතියා සමණ්ණාගමිණා එවං සමවිනෝතසු: “යෙ ඛො තෙ පඨමා සමණ්ණාගමිණා අමුං නිවාපං නිවුතනං මාරස්ස [අමුති ච ලොකාමිසාති අනුපබ්ජ්] -පෙ- එවං හි තෙ පඨමා සමණ්ණාගමිණා න පරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. ‘යනනුත මයං සබ්බසො නිවාපනෝජනා ලොකාමිසා පටිවිරමෙය්‍යාමි -පෙ- එවං හි තෙ දුතියාපි සමණ්ණාගමිණා න පරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. යෙපි තෙ තතියා සමණ්ණාගමිණා එවං සමවිනෝතසු: “යෙ ඛො තෙ පඨමා සමණ්ණාගමිණා අමුං නිවාපං නිවුතනං මාරස්ස [අමුති ච ලොකාමිසාති අනුපබ්ජ්] -පෙ- එවං හි තෙ පඨමා සමණ්ණාගමිණා න පරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. ‘යනනුත මයං සබ්බසො නිවාපනෝජනා ලොකාමිසා පටිවිරමෙය්‍යාමි -පෙ- එවං හි තෙ දුතියාපි සමණ්ණාගමිණා න පරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. [යෙපි තෙ තතියා සමණ්ණාගමිණා එවං සමවිනෝතසු -පෙ- ‘යනනුත මයං අමුං නිවාපං නිවුතනං මාරස්ස අමුති ච ලොකාමිසාති උපනිස්සාය ආසයං කප්පෙය්‍යාමි, තත්‍රාසයං කප්පෙය්‍යාමි අමුං නිවාපං නිවුතනං මාරස්ස අමුති ච ලොකාමිසාති අනුපබ්ජ් අමුච්චිතා භෝජනාති භුඤ්ජ්සාම, අනුපබ්ජ් අමුච්චිතා භෝජනාති භුඤ්ජමානා න මදං ආපජ්ජ්සාම, අමතනා සමානා තප්පමාදං ආපජ්ජ්සාම, අප්පමතනා සමානා න යථාකාමකරණියා භවිස්සාම මාරස්ස අමුසමිං නිවාපෙ අමුසමිඤ්ඤා ලොකාමිසෙ’ති. තෙ අමුං නිවාපං නිවුතනං මාරස්ස අමුති ච ලොකාමිසාති උපනිස්සාය ආසයං කප්පෙය්‍යාමි. තත්‍රාසයං කප්පෙය්‍යාමි අමුං නිවාපං නිවුතනං මාරස්ස අමුති ච ලොකාමිසාති අනුපබ්ජ් අමුච්චිතා භෝජනාති භුඤ්ජ්සාම. තෙ තත්‍ව අනුපබ්ජ් අමුච්චිතා භෝජනාති භුඤ්ජමානා න මදං ආපජ්ජ්සාම. අමතනා සමානා තප්පමාදං ආපජ්ජ්සාම. අප්පමතනා සමානා න යථාකාමකරණියා අනෙසුං මාරස්ස අමුසමිං නිවාපෙ අමුසමිඤ්ඤා ලොකාමිසෙ. අපි ච ඛො එවංදිට්ඨිකා අහෙසුං: සස්සතො ලොකො ඉතිපි -පෙ- තෙව ගොති ත ත ගොති තථාගතො පරමමරණා ඉතිපි. එවං හි තෙ තතියාපි සමණ්ණාගමිණා න පරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඤ්ඤානුභාවා. -

මහණෙනි, මෙසේ ඒ භූත්වැති මහණබමුණෝ මාරයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණහ. මහණෙනි, ඒ භූත්වන මුඛසමුහයෝ යම්සේ ද, ඒ භූත්වන මහණබමුණන් එබඳු උපමා ඇත්තවුනැ යි කියමි.

12. මහණෙනි, එහි දී සතර වන මහණ බමුණෝ මෙසේ සිතූහ: “යම් මේ පළමු වන මහණ බමුණෝ වූ ද, ඔහු මාරයා විසින් වපුල මේ නිවාපය වූ මේ ලෝකාමිසයන්ට වැද ... මෙසේ ඒ පළමුවන මහණබමුණෝ මාරයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නොමිදුණහ. යම් මේ දෙවන මහණබමුණෝ මෙසේ සිතුවාහු ද, “යම් මේ පළමුවන මහණ-බමුණෝ මාරයා විසින් වපුල මේ නිවාපය වූ මේ ලෝකාමිසයන්ට වැද ... මෙසේ ඒ පළමුවන මහණබමුණෝ මාරයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණහ. ‘අපි සම්පූර්ණයෙන් ලෝකාමිසනිවාපභෝජනය වූ පඤ්චකාමගුණයෙන් වෙන් වන්නෙමු නම් යෙහෙකි... මෙසේ වනාහි මේ දෙවන මහණබමුණෝ මාරයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණහ. යම් මේ භූත්වන මහණබමුණෝ වූ ද, ඔහු මෙසේ සිතුවාහු ය: “යම් ඒ පළමුවන මහණබමුණෝ මාරයා විසින් වපුල මේ නිවාපය වූ මේ ලෝකාමිසයන්ට වැද ... මෙසේ ඒ පළමුවන මහණබමුණෝ මාරයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණහ. යම් ඒ දෙවන මහණබමුණෝ වූ ද ඔහු මෙසේ සිතුවාහු ය: යම් ඒ පළමුවන මහණබමුණෝ මාරයා විසින් වපුල මේ නිවාපය වූ මේ ලෝකාමිසයන්ට වැද ... මෙසේ වනාහි ඒ පළමුවන මහණබමුණෝ මාරයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණහ. ‘අපි නිවාප භෝජන වූ ලෝකාමිසයෙන් හැම අතින් ම වෙන් වන්නෙමු නම් යෙහෙකැ’ යි ... මෙසේ ඒ දෙවන මහණබමුණෝ මාරයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණහ. යම් මේ තෙවන මහණබමුණෝ ‘අපි මේ මාරයා විසින් වපුල නිවාපය වූ මේ ලෝකාමිසයන් ඇසුරු කොට ආශයසංඛ්‍යාතයක් කරන්නෙමු නම්, එහි ආශයසංඛ්‍යාතයක් කොට මාරයා විසින් වපුල මේ නිවාපය වූ මේ ලෝකාමිසයන්ට නො වැද මුසපත් නො වී පඤ්චකාම භෝජන අනුභව කරන්නෙමු නම්, නො වැද මුසපත් නො වී පඤ්චකාමභෝජන අනුභව කරන්නෙමු මත් නො වන්නෙමු නම්, මත් නො වුවමෝ සිහි නැති බවට නො පැමිණෙන්නෙමු නම්, සිහි නැති බවට නො පැමිණීමෙන් මේ මාරයාගේ නිවාපය වූ මේ පඤ්චකාමගුණයෙහි මාරයා විසින් කැමැති සේ කටයුත්තමෝ නො වන්නෙමු නම් යෙහෙකැ’ යි මෙසේ සිතුවාහු ද, ඔහු මාරයා වපුල මේ නිවාපය වූ මේ ලෝකාමිසයන් ඇසුරු කොට ආශයසංඛ්‍යාතයක් කළහ. එහි ආශයසංඛ්‍යාතයක් කොට මාරයා විසින් වපුල මේ නිවාපය වූ මේ පඤ්චකාමයන්ට නො වැද මුසපත් නො වූවාහු පඤ්චකාමභෝජන අනුභව කළහ. ඔහු එහි නො වැද නො මුසපත් ව පඤ්චකාමභෝජනයන් බුද්ධිත්තාහු මත් නො වූහ. මත් නො වූවාහු සිහි නැති බවට නො පැමිණියහ. සිහි නැති බවට නො පැමිණියාහු මාරයාගේ මේ නිවාපය වූ මේ ලෝකාමිසයෙහි මාරයා විසින් කැමැති සේ කටයුත්තෝ නො වූහ. එසේ වුවත් ලෝකය ශාශ්වතය කියා ද, ... සත්තියා මරණින් මතු නො ම වෙයි. නො වන්නේත් නො වෙයි කියා ද, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තෝ වූහ. මෙසේ ඒ භූත්වන මහණබමුණෝ මාරයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් නො මිදුණහ. -

‘යනුතන මයං යත්ථ අගති මාරස්ස ච මාරපරිසාය ච තත්‍රාසයං කප්පෙය්‍යාමි, තත්‍රාසයං කප්පෙය්‍යාමි අමුං නිවාපං නිවුතතං මාරස්ස අමුති ච ලොකාමිහාති අනනුපබ්ඡ අමුච්ඡිතං භොජනාති භුක්ඛමානා න මදං ආපජ්ජිස්‍යාමි, අමිතතා සමානා නප්පමාදං ආපජ්ජිස්‍යාමි, අප්පමිතතා සමානා න යථාකාමකරණීයා භවිස්‍යාමි මාරස්ස අමුසමිං නිවාපෙ අමුසමිඤ්ච ලොකාමිහෙ’ති. තෙ යත්ථ අගති මාරස්ස ච මාරපරිසාය ච තත්‍රාසයං කප්පෙය්‍යාමි. තත්‍රාසයං කප්පෙය්‍යාමි අමුං නිවාපං නිවුතතං මාරස්ස අමුති ච ලොකාමිහාති අනනුපබ්ඡ අමුච්ඡිතං භොජනාති භුක්ඛමානා න මදං ආපජ්ජිස්‍යාමි. අමිතතා සමානා නප්පමාදං ආපජ්ජිස්‍යාමි. අප්පමිතතා සමානා න යථාකාමකරණීයා අනෙත්‍රං මාරස්ස අමුසමිං නිවාපෙ අමුසමිඤ්ච ලොකාමිහෙ. එවං හි තෙ භික්ඛවෙ චතුර්ථා¹ සමණ්‍ද්‍රව්‍යමණා පමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඤ්ඤාභාවා. සෙය්‍යථාපි තෙ භික්ඛවෙ චතුර්ථා මිගජාතා තථුපමෙ අතං ඉමෙ චතුර්ථෙ සමණ්‍ද්‍රව්‍යමණෙ වදාමි.

13. කථංඤ්ච භික්ඛවෙ අගති මාරස්ස ච මාරපරිසාය ච? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු පිටිචෙවච කාමෙහි පිටිචෙව අකුසලෙහි ධම්මෙහි සපිතකකං සපිචාරං පිචෙකජං පිතිසුඛං පඨමං කුංතං² උපසම්පජ්ජි විහරති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු “අකුමකාසි මාරං, අපදං වධිත්වා මාරචකුට්ඨං අදස්සතං ගතො පාපිමතො.”

14. පුත ච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු පිතකකපිචාරානං වුපසමා අජ්ඣන්තං සම්පසාදනං චෙතසො ඵකොද්භාවං අපිතකකං අපිචාරං සමාහිජං පිතිසුඛං දුතියංකුංතං උපසම්පජ්ජි විහරති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු “අකුමකාසි මාරං, අපදං වධිත්වා මාරචකුට්ඨං අදස්සතං ගතො පාපිමතො.”

15. පුත ච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු පිතිසා ච පිරුගා උපෙක්ඛකො ච විහරති සතො ච සම්පජානො සුඛංඤ්ච කායෙත පටිසංචෙදෙති. යනං අරියා ආචික්ඛන්ති ‘උපෙක්ඛකො සතිමා සුඛපිභාරී’ති තතියං කුංතං උපසම්පජ්ජි විහරති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු, “අකුමකාසි මාරං, අපදං වධිත්වා මාරචකුට්ඨං අදස්සතං ගතො පාපිමතො.”

16. පුත ච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සුඛස්ස ච පභානා දුක්ඛස්ස ච පභානා පුඤ්ඤච සොමනස්සදෙමනස්සානං අත්ථගමා³ අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුර්ථා කුංතං උපසම්පජ්ජි විහරති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු “අකුමකාසි මාරං, අපදං වධිත්වා මාරචකුට්ඨං අදස්සතං ගතො පාපිමතො.”

1. චතුර්ථාපි, සසා.

2. පඨමකුංතං, මජ්ඣ. සසා, PTS.

3. අත්ථගමා, මජ්ඣ. සි. කුරුමි.

යම් තැනක අපි මාරයාගේ මාරපිරිසේන් ගමන් නැත් ද, එහි ආශයසානයක් කරන්නෙමු නම් ආශයසානයක් කොට මාරයා විසින් විසුලු මේ නිවාපසු වූ පසුවකාමිගුණයන්ට නො වැද නො මුසපත් ව පස්කම්බොජුන් අනුභව කරන්නෙමු මත් නො වන්නෙමු නම්, මත් නො වුවමෝ සිහි නැති බවට නො පැමිණෙන්නෙමු නම්, සිහි නැතිබවට නො පැමිණියමෝ මාරයාගේ මේ නිවාපසු වූ මේ ලෝකාමිකයෙහි මාරයා විසින් කැමැති සේ කළ යුත්තෝ නො වන්නෙමු නම් යෙහෙකැයි කියා ය. ඔහු යම් තැනක මාරයාගේ මාරපිරිසේන් ගමන් නැත් ද, එහි ආශයසානයක් කළහ. එහි ආශයසානයක් කොට මාරයා විසුලු නිවාපසු වූ මේ ලෝකාමිකයන්ට නො වැද නො මුසපත් ව පසුවකාමි ගොරන අනුභව කළහ. ඔහු තුමු එහි නො වැද නො මුසපත් ව පසුවකාමි-ගොරනයන් අනුභව කරන්නාහු මත් නො වුවාහු සිහි නැති බවට නො පැමිණියාහු ය. සිහි නැති බවට නො පැමිණියාහු මාරයාගේ නිවාපසු වූ මේ ලෝකාමිකයෙහි මාරයා විසින් කැමති සේ කළ යුත්තෝ නො වූහ. මෙසේ වනාහි ඒ සතරවන මහණ බමුණෝ මාරයාගේ සංඛ්‍යානුභාවයෙන් මිදුණහ. මහණෙනි, ඒ සතර වැනි මුවසමුහයෝ යම්බඳු ද, මේ සතර වැනි මහණ බමුණන් එබඳු උපමා ඇත්තවුනැ යි මම කියමි.

13. මහණෙනි, මාරයාගේ මාරපිරිසේන් අගතිය (විෂය නැති නැත) කෙරෙහි ද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙමේ කාමියන්ගෙන් වෙන් ව අතුලු ධර්මයන්ගෙන් වෙන් ව විතැනි සහිත විමාර සහිත විවේකයෙන් නවගත් ප්‍රීතිය හා සැප ඇති ප්‍රථම ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙරෙයි. මහණෙනි, මේ මහණ තෙමේ “මාරයා අති කෙළේ යයි ද, මරු ඇස අපද කොට (පිහිට නැති සේ තසා) පවිටු මාරයාගේ නොදැක්මට ගියේ යයි ද” කියනු ලැබේ.

14. මහණෙනි, නැවත අනෙකක් වෙයි. මහණ තෙමේ විතැනි විමාරයන් සංසිද්ධිමත් ඇතුළත පැහැදීම වූ සිතේ එකඟව ඇති විතැනි නැති විමාර නැති සමාධියෙන් නවගත් ප්‍රීතිය හා සැප ඇති ද්විතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙරෙයි. මහණෙනි, මේ මහණ තෙමේ “මාරයා අති කෙළේ යයි ද, මරු ඇස පිහිට නැති සේ තසා පවිටු මාරයාගේ නො දැක්මට ගියේ” යයි ද කියනු ලැබේ.

15. මහණෙනි, නැවත ද අනෙකක් වෙයි. මහණ තෙමේ ප්‍රීතියෙන් ද වෙන් වීමෙන් උපේක්ෂා ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ මනා නුවණින් යුක්ත වූයේ වාසය කරයි. කසින් සැපය ද පිඳි. ආශ්‍රිතයෝ යම් ඒ ධ්‍යානයක් උපේක්ෂා ‘උපේක්ෂා ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ සැප විහරණ ඇත්තේ ය’ යි ගුණ වර්ණනා වශයෙන් කියත් ද, ඒ තෘතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. මහණෙනි, මේ මහණ “මාරයා අති කෙළේ යයි ද, පිහිටක් නැති සේ මාරයාගේ ඇස තසා පවිටු මාරයාගේ නොදැක්මට ගියේ” යයි ද කියනු ලැබේ.

16. මහණෙනි, නැවත ද අනෙකක් වෙයි. මහණ තෙමේ සැපත් පහවීමෙන් දුකත් පහවීමෙන් පළමු ම සොම්නස් දෙමනස් දුරු වීමෙන් දුක් නැති සැප නැති උපේක්ෂාව හා සිහිය පිළිබඳ පිරිසුදුව ඇති චතුර්ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. මහණෙනි, මේ මහණ “මාරයා අති කෙළේ යයි ද, පිහිටක් නැති ලෙස මාරයාගේ ඇස තසා පවිටු මාරයාගේ නො දැක්මට ගියේ” යයි ද කියනු ලැබේ.

17. පුත ව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්බසො රූපසංඝ්ඤානං සමතික්කමං පටිසංඝඤ්ඤානං අත්ථගමා නාතත්තසංඝඤ්ඤානං අමතසිකාරු ‘අනතො ආකාසො’ති ආකාසානඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජි විහරති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු “අකුමකාසි මාරං, අපදං චගිනා මාරවක්ඛුං අදස්සනං ගතො පාපිමතො.”

18. පුත ව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්බසො ආකාසානඤ්ඤායතනං සමතික්කමං ‘අතන්තං විඤ්ඤාණන්ති’ විඤ්ඤාණඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජි විහරති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු “අකුමකාසි මාරං, අපදං චගිනා මාරවක්ඛුං අදස්සනං ගතො පාපිමතො.”

19. පුත ව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්බසො විඤ්ඤාණඤ්ඤායතනං සමතික්කමං ‘තඤ්ඤි කිඤ්චි’ති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජි විහරති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු “අකුමකාසි මාරං, අපදං චගිනා මාරවක්ඛුං අදස්සනං ගතො පාපිමතො.”

20. පුත ව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්බසො ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කමං තෙවසංඝ්ඤානාසංඝ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජි විහරති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු “අකුමකාසි මාරං, අපදං චගිනා මාරවක්ඛුං අදස්සනං ගතො පාපිමතො.”

21. පුත ව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්බසො තෙවසංඝ්ඤානාසංඝ්ඤායතනං සමතික්කමං සංඝ්ඤාචේදගිතතිරොධං උපසම්පජ්ජි විහරති. පඤ්ඤාය වස්ස දිස්වා ආසවා පජ්ඣක්ඛිණා භොතති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු “අකුමකාසි මාරං, අපදං චගිනා මාරවක්ඛුං අදස්සනං ගතො පාපිමතො, තිලණණා ලොකෙ¹ විසතතිකන්ති.”

22. ඉදමවොච භගවා. අත්තමනං තෙ භික්ඛු භගවතො භාසිතං අභිනඤ්ඤති.

තිවාපසුභතං පසඤ්චමං.

17. මහණෙනි, නැවත ද අනෙකක් වෙයි. මහණ තෙමේ හැම ලෙසින් ම රූපසංයුතයක් ඉක්මවීමෙන් ප්‍රතිසංයුතයක් අපවත් කිරීමෙන් නානාඛ්‍යංශ මෙතෙති නො කිරීමෙන් 'ආකාශය අනන්තය' යි ආකාශ-නිශ්චයතනයට පැමිණ වාසය කරයි. මහණෙනි, මේ මහණ "මාරයා අති කෙළේ යයි ද, පිහිටක් නැති ලෙස මාරයාගේ ඇඟ නසා පවිටු මාරයාගේ නො දැක්මට ගියේ" යයි ද කියනු ලැබේ.

18. මහණෙනි, නැවත ද අනෙකක් වෙයි. මහණ තෙමේ හැම ලෙසින් ම ආකාශානිශ්චයතනය ඉක්මවා 'විශුද්ධිය අනන්තය' යි විශුද්ධියනිශ්චයතනයට පැමිණ වාසය කරයි. මහණෙනි, මේ මහණ "මාරයා අති කෙළේ යයි ද, පිහිටක් නැති ලෙස මාරයාගේ ඇඟ නසා පවිටු මාරයාගේ නො දැක්මට ගියේ" යයි ද කියනු ලැබේ.

19. මහණෙනි, නැවත ද, අනෙකක් වෙයි. මහණ තෙමේ හැම ලෙසින් ම විශුද්ධියනිශ්චයතනය ඉක්මවා 'කිසිත් නැතැ' යි ආකිංචිශුද්ධියනිශ්චයතනයට පැමිණ වාසය කරයි. මහණෙනි, මේ මහණ "මාරයා අති කෙළේ යයි ද, මාරයාගේ ඇඟ පිහිට නැති සේ නසා පවිටු මාරයාගේ නො දැක්මට ගියේ" යයි ද කියනු ලැබේ.

20. මහණෙනි, නැවත ද අනෙකක් වෙයි. මහණ තෙමේ හැම ලෙසින් ම ආකිංචිශුද්ධියනිශ්චයතනය ඉක්මවා තේවසශුද්ධියනිශ්චයතනයට පැමිණ වාසය කරයි. මහණෙනි, මේ මහණ "මාරයා අති කෙළේ යයි ද, මාරයාගේ ඇඟ පිහිට නැති සේ නසා පවිටු මාරයාගේ නො දැක්මට ගියේ" යයි ද කියනු ලැබේ.

21. මහණෙනි, නැවත ද අනෙකක් වෙයි. මහණ තෙමේ හැම ලෙසින් ම තේවසශුද්ධියනිශ්චයතනය ඉක්මවා සංඝඝෘතවේදසිතනිශ්චයතනයට පැමිණ වාසය කරයි. ඔහු විසින් මාඝිප්‍රඥාවෙන් (චතුරාර්ථ සත්‍යයන්) දැක ආත්මයෝ සත්‍ය කරණ ලද්දහු වෙත් ද, මහණෙනි, මේ මහණ, "මාරයා අති කෙළේ යයි ද, මාරයාගේ ඇඟ පිහිට නැති සේ නසා පවිටු මාරයාගේ නො දැක්මට ගියේ යයි ද, ලෝකයෙහි විසතතිකා නම් වූ තෘණොච තරණය කෙළේ" යයි ද කියනු ලැබේ.

22. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේය වදලසේක. සතුටු සිත් ඇති ඒ සිත්තු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දේශනාව සතුටින් පිළි ගත්ත.

නිවාස සූත්‍රය සප්තවැනි යි.